

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Tompá Mihály-utca 10. sz.
Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.
Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:
KOMÁROMY ISTVÁN.
Kiadó laptulajdonos:
ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.
A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Tüztoltók napja.

Ma folyik le városunkban, a vármegyei székház díszes nagytermében a vármegyei tüztoltó-szövetség megalakítása, a melynek céljáról előzőleg már bővebben megemlékeztünk.

Ma tehát nálunk a tüztoltók napja van.

Városunk falain belül üdvözljük az Országos Tüztoltó-Szövetség elnökségét, számszerint 12-en. Járásbeli főszolgabíráinkat és városi polgármestereinket, a községi- és körjegyzőket és végül tüztoltóinkat, kik a célból sereglettek nálunk össze, hogy a régen óhajtott vármegyei tüztoltó-szövetséget megalakítsák.

Ezen az impozáns keretben lefolyó alakuló gyűlésen fog a vármegyei tüztoltórendészet egy hatalmas lökést kapni és a tüztoltói intézmény vármegyeszerte rendeztetni és fejlesztetni.

Ezen a gyűlésen fognak az érdeklődők arról meggyőződést szerezni, hogy míg nálunk vajmi keveset törődtek ez ideig e fontos ügygyel, addig az ország többi részében már mily mértékben foglalkoztak e közhasznu, nagyon is fontos intézménnyel. Mert az országos szövetség itt megjelenő tagjai, kik e téren fontos missziót teljesítenek, fogják nekünk bemutatni és elmondani, hogy mily fontos kérdés a tüztoltórendészet és tüztoltói intézmény s hogy ott, hol a szövetségek már megalakítva vannak, ott mily eredmények származnak annak működéséből. Alkalmunk lesz arról is meggyőződni, hogy míg nálunk az emberek, különösen az intelligencia fázik a tüztoltói egyenruhától és az azzal járó állampolgári kötelezettségek teljesítésétől, addig az idegenben már mily tekintélyes állásu férfiak viselik az uniformist és munkálják ez ügyet nagy lelkesedéssel, odaadó úgyszeretettel és buzgalommal.

Megvagyunk győződve, hogy serkentő példa lesz ez reánk nézve, — és hogy ezáltal mintegy kedvet kapva, a mi erre

hivatott férfiaink is a jövőben vállalkozni fognak a tüztoltórendészet végrehajtására és a tüztoltói intézmény fejlesztésére.

Leginkább üdvözljük pedig alispánunkat, ki felismerve ez intézménynek is előnyös és hasznos voltát, sietett azt mielőbb megalakítani.

Isten hozta a mi kedves vendégeinket városunkba. Találják itt jó magukat. Azt a rövid időt pedig, mely alatt szerencsénk lesz hozzájuk, töltsék nálunk a legkelembesebben.

Távozásuk után pedig a mi hálás köszönetünk és szerencse-jókívánataink fogja otthonukba visszakisérni.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 20 án nagy érdeklődés mellett tartott közgyűlést dr. Kovács László polgármester elnöklésével. — A különös érdeklődés oka az volt, hogy a vízvezetékre és csatornázásra vonatkozó szabályrendeletet ez alkalommal kellett volna tárgyalni, azonban a nagyfontosságú szabályrendeletet közmegnyugvásra kíváná a város elintézni, s ezért augusztus hónapban fogják tárgyalni; addig a tervezet minden pontjának alapos tanulmányozására időt nyernek a képviselőtestület tagjai.

A közgyűlésen jelen voltak a tisztviselőkön kívül: Abonyi Pál, Baksay József, Boczkó Dániel, Ethey Frigyes, Fekete Pál, Fábry Zoltán, Grosinger Miksa, Jacsó Pál; dr. Kármán Aladár, dr. Löcherer Tamás, Medveczky Sándor, dr. Molnár József, dr. Rárossy Gyula, Rónay Gyula, id. Rábely Miklós, Samarjay János, Soós Ferencz, Szabó József K., Széman Endre, Stolcz Zsigmond, Törköly József, dr. Törköly József, Farga Lajos, dr. Weinberger Rezső, dr. Vitt Sándor, Zachar Gusztáv és dr. Zehery István.

A közgyűlésen megjelent s szabadságáról visszatért dr. Gyürky Pál főjegyzőt meleg rokonszenvvel üdvözlötték.

Az első tárgy a földmívelésügyi miniszternek a szennyviztisztító telep létesítése ügyében küldött leirata volt. A város ugyanis azt kérte, hogy a szennyviztisztító telep építésére ne köteleztessék, s ha ezt létesíteni mégis okvetlenül szükséges, államsegély nyujtassék a jelentékeny teher könnyítése céljából. A miniszter arról értesítette a várost, hogy a törvény követel-

sétől el nem állhat, s így a telepet létesíteni kell, államsegélyt pedig csak a belügyminiszter adhat e célra, s a kérelmet pártolón átette hozzá. Így tehát remélni lehet, hogy a nagy teher viselésében valamit könnyíteni fog a belügyminiszter.

Az 1909. évi közpénztári számadás, az 1912. évi költségelirányzat, a „Gizella“ kisedővő-intézet 1908. évi számadása, a városi szegény-intézet 1912 ik évi költségelirányzata és az 1912. évi közmunka költségvetés, valamint a helybeli állami elemi leány- és fiúiskola 1910—1911-ik évi számadása felsőbb hatóság által jóváhagyatott.

A vízvezetési és csatornázási szabályrendelet tárgyalása következett ezután s elsőnek Medveczky Sándor szólalt fel, kérve, hogy a napirendről vétessék le ez a tárgy, mert nem volt elég idő a tanulmányozásra, s több olyan tájékoztató adatra van szükség, mely a város anyagi érdekeit mélyen érintő ügy elbírálásánál figyelembe veendő. Például tudni óhajtaná, hogy a vízdióban befoglaltatik-e a csatorna használat díja is, a temető-patak csatornázásának költségei szintén a vízdijakból nyernek-e fedezetet s ellenzi a vízmérő órák alkalmazását a rendes fogyasztóknál. Samarjay János szintén ilyen értelemben szól, s a szabályrendeletnek a tanács és az érdekeltségből való bizottság bevonásával való újra áttanulmányozását és azután a plenum előtt való tárgyalását javasolja. Dr. Törköly József szintén elhalasztatni kívánja a tárgyalást és alternatív tervek beterjesztését kéri, s felveti egyszersmind azt az eszmét, hogy nem volna-e valamely új jövedelmi forrás teremthető, pld. a téglagyártás nagyobb mérvben való művelése által, hogy ekként a vízdijak a minimumra volnának redukálhatók, mert a város közönségének teherviselő képességével komolyan számot kell vetni. Dr. Zehery István is elhalasztatni kéri a tárgyalást, annyival inkább, mert még azt sem tudjuk, mibe kerül a víz- és csatornamű, s szükségesnek tartja, hogy a vízdijak akként állapittassanak meg, hogy a későbbi fentartásra víz- és csatornadíj alap létesíttessék. Dr. Weinberger Rezső hiányosnak tartja a szabályrendeletet, mert nincsenek benne átmeneti intézkedések az öt évi kötelező bevezetés tartamára.

A polgármester több felvilágosító adattal szolgált ezután. Precíz előterjesztést szerinte sem most, sem hetek múlva nem tehet, mert a gyakorlat a vízdijakra nézve 2—3 év alatt egészen más adatokat nyujthat, s akkor változtatni lehet a különben is csak 3 évre tervezett szabályrendeleten. Hangsúlyozva, hogy a vízdijak megállapításánál a szegényebb nép-

Órat-, : Ékszer-, : Kerékpárt-,
jót. szép és olcsón
Valaszky Rezső óra- és ékszer üzletében szereshet be
RIMASZOMBATBAN.
Megbízható óra- és ékszer-javító műhely! Óra javításokhoz 1 évi jótállás!
VÉSÉSEK karika gyűrűkbe és dísz tárgyakba **INGYEN!**

osztályok védelme volt az irányadó, s az, hogy a nagyobb lakások módosabb tulajdonosai, kik tisztában vannak a vízvezeték- és csatornázás nagy előnyeivel, s kényelmi és luxuriosus szempontokból is többet áldozhatnak magukért, inkább terheltesenek meg. A tanács a vízmérő órát általánosítani kívánja, s csak mint praeventiv intézkedést vette be a szabályrendeletbe. A vízmű és csatornázás létesítése által származott teher viselésének módja nem volna keresztülvihető pótdó utján, s csakis a vízdíj szedése alkalmas erre. Egyébként nincs kifogása, ha a napirendről leveszik a tárgyat s augusztusig a tanács és a kiküldendő bizottság alapos revízió alá veszi a szabályrendelet-tervezetet, de figyelmezteti az interkaláris kamatok növekedésére s a tőke fogyására, melyből a városnak jelentékeny kára lesz.

Erre nézve aztán dr. Ráróssy Gyula felszólalt, hogy a fizetés ugyanis csak a vízmű létesítése után veszi kezdetét, tehát a kamatvesztés nem jöhet figyelembe. Ő is az elhalasztás mellett szól, mert komoly megfontolást és alapos mérlegelést igényel az ügy elbírálása. *Samarjay* János szerint a díjszabáson lehetőleg változtatni kell; *Törköly* József pedig megismétli azon agyálát, hogy kellő előtanulmányozás nélkül, ötletszerűen nem lehet nyugodt lelkiismerettel röviden letárgyalni az ilyen fontos ügyet.

A polgármester még bemutatta a költségeket. E szerint: A szennyvíztisztító telep 147837 kor., a csatornamű a temető patak rendezésével: 387442 kor., a vízmű: 579035 kor., a forrás-vétel: 12000 kor., a malom megvétele: 9000 kor., föld vétel a medencéhez: 2000 kor., időközi kamat: 71081 kor., szakértő és ellenőrzés díja: 70000 kor., összesen: 1278397 korona. A kamatok kitesznek 70312 koronát, ad minisztrációra és fentartásra számítottak 10000 koronát, tehát 80000 korona a praeliminált összeg.

A közgyűlés ezek után kimondta, hogy a vízvezetési és csatornázási szabályrendeletet augusztusban fogja tárgyalni s a tanácsot megbizva, hogy *Samarjay* János, *Medveczky* Sándor, dr. *Ráróssy* Gyula, dr. *Törköly* József, dr. *Weinberger* Rezső és dr. *Zehery* István tagokból álló bizottság bevonásával tárgyalja a szabályrendeletet és terjessze be javaslatát.

Ezután *Tóth* Béla városi mérnök jelentése tárgyalatott a városi villamos művek elkészítésére vonatkozólag. Jelenti, hogy 1910. augusztus óta épült telep már rendszeres működésben van s a vétel, építés, telekredezés, épületberendezés, gépészeti berendezés, hálózat stb. 591688 kor. 51 fillérbe került az előirányzott 552000 koronával szemben. A villamos művek átvétele a jelek szerint igen jövedelmező befektetés s már most megállapítható, hogy az év végén a reméltnél is nagyobb haszna lesz az üzemből a városnak. A városi mérnök előterjesztését és jelentését a tanács javaslata alapján a közgyűlés elfogadta, illetve elhatározta, hogy az építési és felszerelési munkálatoknál kiváló buzgalommal fáradozott *Szászi* Lajos főmérnöknek elismerését

és köszönetét fejezi ki s a 86294 kor. építési költségnek megfelelően méltányosan felszámított 3000 korona munkadíjat kiutalja, *Tóth* Béla városi mérnöknek pedig külön munkálataiért 2200 koronát utalványoz. A polgármester ezután a vízművek igazgatóságának előterjesztését mutatta be, mely szerint a hálózat kiépítése és az accumulatorok kibővítése szükséges. Az utóbbit egyelőre nem viszik keresztül, de a hálózat kiépítését a közgyűlés kimondta. Az átépítésre — mely mintegy 13—14000 koronát tesz ki — fedezet is van s az még a folyó évben megtörténhetik. *A közvilágítás a hálózat átépítése által sokkal jobb lesz, a mostani négy ivlámpa nyolcz ivlámpával fog szaporíttatni, központi be- és kikapcsolás lesz s a vezetékek többnyire a házakra, vastartókra fognak szereltetni. 32 darab vasoszlop, 20 tölgyfa oszlop, fali vastartók, szigetelők, vezetékek szaporítások lesznek s jövő évben az accumulatorok kibővítésére kerül a sor.*

E pontnál dr. *Zehery* István annak a panasznak adott kifejezést, hogy az este 10 óra 40 perczkor érkező vonattól bejövők gyakran sötétben kénytelenek a városba bebotorkálni. Kéri, hogy az ivlámpák ez ideig égve hagyassanak. A polgármester intézkedni fog.

A közgyűlés elhatározta, hogy a város üzemi végleges alkalmazottai közül az igazgatóság által ajánlottak a nyugdíjintézménybe felveendőek s a kocsisok az orsz. gazdasági munkás és családsegélypénztár nyugdíj csoportjába vétessenek fel.

A pénzügyigazgatóság bérlete jövőre lejárván, a kívánt átalakítások eszközzése elhatározatott.

A költségek 26114 kor. 15 fillért tesznek ki, melyben javítások, festések, átalakítások, vízvezeték és csatornázás stb. költsége befoglalatik. A pénzügyigazgatóság által kívánt átalakítások költsége 18000 korona. Az építkezés esetén a bérlet 12 évre csak úgy köthető meg, ha az eddigi 5320 korona helyett 10216 korona bér fizetetik. E pontnál id. *Rábely* Miklós azt ajánlotta, hogy a bérbeadott városi épületek semminemű tisztogatását ne vállalja a város, hanem maguk a hivatalok saját költségükön végeztessék.

A muzeum-egyesülettel kötött adás-vételi szerződés és a ref. egyháztól vizsgálati medence czéljaira megvett 1000 □-öl terület megvásárlásának ügye, miután névszerinti szavazást igényel, 30 nap múlva kitüzendő új közgyűlésre halasztották.

A városi óvónő lakásának helyreállítására a közgyűlés a városi mérnököt utasította s a Méhes-pusztán a téglatelepen dolgozó munkások részére két férőhely építése elhatározatott.

A városi szépművészeti bizottságba Molnár József elhunytával megüresedett helyre: *Dr. Törköly* József, a nyugdíjkezelő választmányba pedig: *Dr. Kármán* Aladár választott be.

A városi közpénztár, nyugdíjintézet, iskolai alapvagyón, „Gizella” kisdődővő intézet, szegények intézete 1911. számadásának felülvizsgá-

lására *Zachar* Gusztáv, *Soós* Ferencz és *K. Szabó* József képviselők küldettek ki.

Az áll. elemi fiu- és leányiskola 1912—1913. tanévi költségelőirányzata elfogadtatott. *Ratkó* nagyközségnek a Tornalja—ratkói vasut kiépítésére vonatkozó értesítésére a közgyűlés kimondta, hogy Rimaszombat ragaszkodik a *Ratkó*—rimaszombati vasutvonal kiépítéséhez. A házi pénztár megvizsgálására vonatkozó polgármesteri jelentés tudomásul vétetett. *Oláh* Mária és *Kapuczin* Imre illetősége megtagadtatott, s ezzel a 29 pontból álló tárgysorozat kimerült. A polgármester még bejelentette, hogy a rimaszombat-poltári vasut igazgatósága a hozzájárulási összeg befizetését kéri; azt a közgyűlés tudomásul vette. — A polgármester július hónapban szabadságra távozása szintén tudomásul vétetett s ezzel a gyűlés véget ért.

Elég az állatorvos.

Ez is ritkaság, hogy elég legyen valahol az állatorvos, mikor még manapság is egy napi járóföldet bejárhat az ember, hogy egy állatorvost találjon. De igaz, mert nálunk megtörtént.

Most, hogy *Wurm* Rezső m. kir. állatorvost Szepesszombatba áthelyezték, akkor hallottuk emlegetni, hogy nálunk elég az állatorvos, sőt talán még ők maguk is panaszkodnak, hogy számukhoz arányitva nagyon megoszlik közöttük a privát praxis s így vajmi csekély mellékes kereset jut egy-egy állatorvosunkra.

Nézzük csak a beszédes számokat. Rimaszombatban van egy törvényhatósági m. kir. állatorvos és a most megüresedett második m. kir. állatorvosi állás, egy nyug. m. kir. főállatorvos, egy városi állatorvos és egy katonai állatorvos Szabadka-pusztán.

Ezzel szemben pedig városunkban állattenyésztésről szó sem lehet. Van ugyan a városi lakosságnak egy kis tehéncsordája. Van egy pár ökrös fogat. Van vagy 40 bérkocsi ló. Öt-hat privát fogat és a városnak ugyanennyi lovas fogata. Van még 2—300 drb sertés és semmi több.

Ilyen állatállományhoz tehát öt állatorvos sok volt, sőt állítjuk, hogy a *Wurm* áthelyezése folytán még itt maradt négy állatorvos is sok.

Vegyük figyelembe azt a körzetet, mely a város környékének mondható. A Rimamentén lefelé ide számítható Rimamásfala és Jánosi községek, mert a Já-

zonyságául annak, hogy az illetékes tényezők-ből még nem vezett ki egészen a jó szándék. Bár ne csinálták volna! Micsoda városfejlesztési politika egy gyárüzemet a város közepe felállítani?! S micsoda városfejlesztési politika azokat a csüröket évszázadokon keresztül a város közepe megtűrni! Veszedelmes betegségek veszedelmes tanyája, a hol az ember beteg lehet a büztől, bacillusoktól és az undortól. A mi pedig a villamos gépek moráját illeti, hát kérem alássan, inkább naponként ötvenszer oda tartom fületem az ágyu csöve mellé, — ne tessék félreérteni, melléje, nem eléje, — mint egy éjszakai morgását ezen gépeknek átkinlódjam. Apropos! Most önczáfalatba esek: Egy év óta élvezem e morajt, azóta hallási idegzetem megdöbödött, aludni meg mi-nek is kell annyit?

Nem tudjuk, kinek a gondja és feladata, hogy a Kispástnak gondját viselje. Csak azt tudjuk, hogy most nyáron, mikor az ujságok tele szoktak lenni a szomszédban leskelődő kolera híreivel, akkor egy ilyen nyilvános helyet kötelessége volna valakinek legalább fertőtleníteni, ha egyébbel nem, hát carbollal mindenesetre.

A város közegészségügyi bizottságában bizonyára nagy intézkedéseket beszélnek meg ■

TÁRCZA.

Várás.

Unalmas őszi délutánokon,
Ha ablakomon halk eső kopog
S bágyadt tagokkal, álmosan, tunyán
Halálra, temetőre gondolok:
Úgy áhitok, úgy várok valakit,
A ki ölemben ülne csendesen
S szívembe öntve szíve melegét,
Felédtetné a szürke őszet velem . . .

Kisértetjáró, álmatlan éjszakán,
Midőn sóhajtván sírok egyedül
S akár az Óceánba a folyók,
Minden bánat az én lelkembe gyűl:
Úgy ásitok, úgy várok valakit,
A ki fölém hajolna szelíden
És halk vigasszal elcsititaná
Kinférgtetgtől háborgó szívem . . .

Bíborsugaras tavaszi napon,
Midőn mámorban úszik a világ,
Bódultan szállnak a részeg lépék
S szerelmet álmod' millió virág:
Úgy áhitok, úgy várok valakit,
Kivel virágot szednék a mezőn . . .

Ki csókra éhes, lángoló ajkkal
Keblemre hullna kéjes — remegőn . . .

... És egyre kattog az idő-kerék
És dér lepi be lankadt fejemet
És én csak várok, várok valakit,
A ki talán még meg se született . . .

Miért?

Miért könnyeznek a nyiló virágok
Fejük' lehajtva gyöngyös harmatot?
Miért borítja szürke felhő-bánat
A lángoló Napot?

Miért temetjük gyászba ifjúságunk?
Sóhajba miért fűl ujjongó dalunk?
S ah, miért kell tudnunk, hogy eljön az ősz,
Hogy egyszer meghalunk?? . . .

Ahasvér.

Rimaszombat nyáron.

Közlő: **Spencius.**

II.

Szenteljünk most néhány sort annak a mi van, és a mi jobb volna, ha nem volna.
Tavaly a Kispáston csináltak valamit, bi-

nosin alul fekvő községek már a feledi m. kir. állatorvos körzetébe gravitálnak. Felfelé Zeherje, Alsó- és Felsőpokorágy, Alsó- és Felsősziklás, Cserencsény, Bakos- és Orlajtörék községek azok, melyekre, bár már a Nyustyán székelő m. kir. állatorvos körzetébe tartoznak, mégis a mi állatorvosaink számíthatnak. Azután a hegyeken túl Dúsa, Kisgömöri, Mezőtelkes, Guszóna, Magyarhegy és Osgyán községek azok, melyek geográfiai fekvésüknél fogva a rimaszombati állatorvosokra számíthatnak.

Nyomatékosan említhetjük azonban, hogy ezen községek hatósági beosztás szerint részint a Feleden székelő rimaszécsi járás, részint pedig a Nyustyán székelő rimaszombati járás m. kir. állatorvosaink hatósága alá tartoznak.

A törvény ugyan nem tiltja, hogy ezen községekben más hatósági vagy magán állatorvos is ne gyakorolhasson privát praxist, de ez már határozottan azon járásokbeli m. kir. állatorvosok rovására történik. Azt is jól tudjuk és bizonyosak vagyunk benne, hogy ők egymásra nem irigykednek s nem is panaszkodnak. De mikor egy olyan vidék érdekéről van szó, hol egy napi járóföldre állatorvos nincsen és a marhatenyésztés szépen virágzik, akkor a közügy érdekében nekünk kötelességünk felszólalni.

Mi nem bánjuk, akárhány állatorvos lesz is Rimaszombatban, de hogy a Balogvölgyén állatorvos ne legyen, az e vidék érdekében nyugodtan tovább nem tűrhető.

Kőhegy, Baradna, Palogrussó, Gömörlipócz, Szeleste, Szilistye, Meleghegy, Gesztes, Derencsény, Balogpádár, Perjése, Alsó- és Felsőbalog, Uzapanyit, Alsó- és Felsőbátka, Rakottyás, Dúlháza Nemesradnót, Balogújfalú, Czakó, Balogiványi és Zádor községek földrajzilag minden állatorvos körzetén kívül fekszenek. Van pedig a községek között akárhány olyan község, melynek nagyobb állatállománya van, mint Rimaszombatnak s ezen községek kizárólag állattenyésztéssel és földműveléssel foglalkoznak. Ha tehát ott egy igás ökör vagy egy hámos ló megbetegszik, minden esetre nagyobb baj, mintha Rimaszombatban kap éhség betegséget

egy fiákkeres gebé, mely helyett gazdája egy másik gebét foghat be. A beteget pedig anélkül, hogy állatorvost hivatna hozzá, 2—3 napig pihenteti, azután pedig ha lábra áll, betolja a stráfkocsiba a járó-kelők nagy botrányára és két oldalról püfölteti részeges kocsisai által. Hát erre nem kell öt állatorvos, de kell rendőri szigor.

A Balogvölgyére, sőt talán a Szuhavölgyére is elkélő lenne az állatorvos. A Balogvölgy felső része ugyan közelebb esik a nyustyai állatorvoshoz, de az őszi és téli időszakokban e községeket onnan csak gyalog szerrel lehet megközelíteni. A völgy alsó községei pedig a feledi állatorvos hatósági körzetébe esnek, de ha oda kell utaznia, először Rimaszécsig vagy Rimaszombatig megy vonaton, onnan azután kocsin.

Tessék már most a fuvarját felszámítani, akkor tűnik ki, hogy mibe kerülhet egy balogvölgyi lakosnak az állatorvos, a kit beteg jószágához szállít vagy szállítat.

Hasonló a panasz a Szuhavölgyéről is, de ők könnyebben kaphatják fekvésüknél és jobb utaiknál fogva az állatorvost akár Nyustyáról, akár pedig Rimaszombatból. A dúsai körjegyzőséghez tartozó községek szintén könnyebben kaphatnak állatorvost Rimaszombatból, az ő kívánságuk tehát maradhat annál is inkább, mert a vasuti közlekedés e vidékre már a közeljövőben megnyílik.

De bizony a Balogvölgy még a vasutról is csak álmodozik.

Nézzük csak ezek után, hogy mi volt az előnye, illetve miért lett annak idején szervezve a mostan megüresedett rimaszombati második m. kir. állatorvosi állás. Ha jól emlékezünk azért, mert akkor még nem volt a városnak állatorvosa; nagy mérvben dühöngött a sertésvész és a rimaszombati nagy vásárokon erős vizsgálati szolgálatot kellett teljesíteni az állatorvosnak, mire a törvényhatósági főállatorvos irodai teendői mellett nem lett volna képes. De abban az időben úgy tudjuk, sem Feleden, sem pedig Nyustyán nem volt még állatorvos, az egész Rimavölgy állategészségügyét tehát a törvényhatósági főállatorvosnak kellett ellátni.

mert szellők is lengedeznek és nem csupán ákáczillatot hajtanak felénk a juniusi légáramlatok. Olyan óriási sár talán egy vidéki városban sincs, mint Rimaszombatban, de akkora porral sem dicsekedhetnek sehol az országban.

A nagy sár felett ez idén a folyamatban levő csatorna és vízvezeték építéssel járó utcáfelturások miatt napirendre kell térnünk. Ez idén ez nem lehet másképp. A keringő porfelhőket azonban sem letagadni, sem szépíteni nem lehet. Az Andrássy- és Rákóczi utakon születik tulajdonképpen a rimaszombati por. Ezekben az utcákban születik és él mindenütt, a hol ebben a szomorú városban utcák és emberek vannak. Egyszerűen átsétál a többi utcákba vagy átrepül olyan magasságban, a minőben a magyar aviatikusok szoktak repülni. Fuldokolhatunk az egész városban aztán a portól és mázaszámra nyelhetjük a baczillus-komákat, miután a hatósági gondoskodás legfeljebb csak arra terjed ki, hogy a vasutról jönni akaró koma-baczillusok ellen védelmezzük hetenként egyszer, esetleg kétszer drága egészségünket. Jellemző például a mi viszonyainkra, hogy dél utánonként vagy éppen a déli órákban söprik a rimaszombati utcákat. Ne tessék félreérteni, ezt nem bűnül rójjuk fel. Az utcasöpésnek örülünk és panaszkodnánk miatta, ha nem sö-

Most azonban már abba a szerencsés helyzetbe kerültünk, hogy e völgyön hét állatorvos van.

Elismerjük e helyen is, hogy a törvényhatósági állatorvosnak, ki az alispánunknak referense, igen sok az irodai teendője s e mellett sok ellenőrző utazást kell neki teljesíteni a vármegye területén. Indokolt tehát, hogy városunkban székelő hivatalában mindig legyen odahaza valaki, ki a szigorú állategészségügyi törvény és rendeletek mellett a sürgős intézkedések megtételére mindig kéznél legyen. Nem tévedünk azonban, midőn annak a véleményünknek adunk kifejezést, hogy erre elég egy állatorvosi gyakornok is, ki csupán csak irodai munkára legyen alkalmazva, hogy a törvényhatósági állatorvos sokféle időszaki jelentéseit, statisztikai kimutatásait elkészítse, a távollétében idehaza helyettesítse, de a privát praxisra ne legyen felhatalmazva.

A *Wurm* áthelyezése folytán megüresedett második m. kir. állatorvosi állás pedig úgy szerveztessék át, hogy annak székhelye a Balogvölgyén és pedig *Bátka* községben legyen.

Még ez esetben is négy állatorvos marad városunkban, a Balogvölgy indokolt kívánsága pedig teljes kielégítést fog nyerni.

Ajánljuk tehát e kérdést az illetékes tényezők figyelmébe, hogy a bátkai állatorvosi székhely felállítására iránt a földművelésügyi kormányznál mindent kövessenek el.

Széljegyzetek.

A tudást nem lehet aszerint osztályozni, hogy ez komoly tudás, ez pedig nem komoly tudás. A tudás feltétlen komoly, ha téves vagy ha túlhaladt is. Áll pedig ez leginkább és elsősorban létünknek, életünknek, az azt megalkotó és fenntartó hatalmaknak, egyszóval a világtel-fogásnak a miként-hivéséről, mint a mely fel-fogás a legnagyobb és legmélyebb változásokon ment át az idők folyamán.

Komolytalannak mondhatjuk-e a görög mithoszt, mert a földet tányérszerűnek hitte és az eget félgömbnek, a melyiken Apollo mindennap végighajszolja tüzes szekereit, hogy végül alá-merüljön az Okeanosba? És éppen így komolytalannak mondunk-e bármely tudást, a melyet már túlhaladtunk? Sohasem mondjuk őket ko-

pörnék a rimaszombati utcát, mikor tudva-levőleg még a pápai utcát is söprik.

Hanem az ellen a bölcsesség ellen, mely a száraz és öntözetlen főtérre a piaci árulás ideje alatt vagy a déli órákban küldeti az utcaseprőket és a mi por vagy szemét ott van, belekavartatja velük a szerencsétlen járó-kelők szemébe vagy az általuk méregdrágán megvásárlandó élelmiszerekbe, u. m. nyitott tejes és tejfeles köcsögökbe stb., — ez ellen a bölcsesség ellen már nagyon hangos a kifogásunk. Tiszteljük az utcaseprőket és nem irigyelünk senkit amiatt, mert sorsa seprőt adott kezébe és kötelességének teljesítése az utcára állította.

Az utcaseprő nem hibás. Minden bajért az a felelős, a ki intézkedik és a kinek joga és kötelessége volna az intézkedés. Néhánként tanácskozni, esetleg talán még védekezni is a nyaranként fellépni szokott pusztító nyavalyák ellen, és tűrni, hogy a város utcái öntözetlenek maradjanak vagy a mi még ennél is rosszabb, a nappali órákban seprésszenek, a város azonban továbbra is csak portésznek maradjon, ez majdnem úgy fest, mint az a férfiu, a ki Ádám kosztümben indul sétálni és azilindert tesz a fejére.

merem hinni, hogy mire a kolera meg tifusz majd tuczatszámra szedi áldozatait, ezek ellen is kezdenek — bár kissé elkésztet — védekezni, — az ilyen kicsiségekről azonban megteledkeznek. Más téren az az igazság, hogy a nagy bűnösöket futni hagyják, a kis bűnösöket felakasztják. A bűdösség dolgában ez úgy látszik, másképp van. A nagyobb bűdösséget öregében-napjában, szóval valahogyan még csak eltakarítják, a kisebb bűdösség elé ellenben palotaszerű gyártelepet építenek, hogy eltakarják vele.

Pedig hát kérem: Principiis obsta, sero medicina paratur, cum mala per longas, convaluere moras!

III.

Ha addig volna nyár, a meddig én ezt a cikksorozatot a nyári Rimaszombatról írni tudnám, akkor sohasem volna fagy ebben a városban, tönkremennének a szénkereskedők és gemmilliomosodnának azok, a kik szalmakalapot árulnak. Ez a rovat kifogyhatatlan, ez a téma kimeríthetetlen. Éppen azért sokat markol a ki hozzányúl, és keveset fog. Annyi mindenféléről lehet és kell beszélni, hogy az ember, a ki egy kicsit kényes a témáira, hirtelenében nem tud választani. De mert nyár van és hőség van, talán legaktuálisabb mégis a porról beszélni,

molytalanoknak, nem is mosolyogjuk meg, hanem szeretjük és csodáljuk azt a féligkész épületet, a mit az emberi elme a maga akkori gyarló tudásával mintegy megmagyarázásul a világmindenségnek, felépített.

Ez az épület azóta tökéletesedett. Egyre építik, növelik. Néhány főszlopát kidöntötték, másokat felépítettek, megint mások szilárdan állnak minden időktől kezdve. Mondhatjuk-e azonban, hogy ez az épület kész? Kiállhatunk-e a mellünkkel verve, hogy mi már megláttuk és megismertük a világmindenséget olyannak, amilyen? Ugyebár nem?

Kellettlenül, hiszen a hiúságunkat sérti, elismerjük, hogy lesz idő — és nem is olyan sokára — mikor a mi tudásunk és felfogásunk lesz elavult és valószínűtlen; mikor a mi reálisnak és misztikum nélkülinek hirdetett tanításunk válik mithosszá.

Ha pedig ezzel megbarátkozunk is, de ugye az ellen már tiltakozunk, hogy majd az az eljövendő valaki, a ki tökéletesebben közelíti meg a maga hipotézisre épített rendszerével a világ valódi rendszerét, mint mi, komolytalanok nevezzük és bélyegezzük a mi tudásunkat? Tiltakozunk ellene, mert hiszen ez a tudás a vérünk erre nevelnek, erre esküszünk, ezzel magyarázunk és próbálunk megérteni mindent!

Eppen így nem lehet komolytalansággal vádolni azt az embert sem, a ki egy új, az ő szemében tökéletesebb felfogással hozakodik elő és szeretné azt elfogadtatni minél többekkel. Mert kinek-kinek a tetszésére van bízva, hogy elfogadják-e vagy sem.

Végzetesen csalódik, a ki a monizmus ténylegességét egyedül a könnyed és gyors írásbeli propagandának és az anyagi eszközök bőséges voltának tulajdonítja. Csalódik, mert nagyon a felszínen keresi az okokat, a melyek pedig mélyen árók és súlyosak.

Az első hiba ott van, hogy a monizmust szembeállítják a vallással és mint a vallás ellenfelét és megölőjét, előlegezett ellenszenvvel kezelik. Már pedig maga az alapító, *Haeckel* is azt állítja, hogy a monizmus nem istentagadás, hanem inkább hid az istenség fogalma és a tudomány, a tiszta ész kritikája közt, a mely hidon a vallás és a tudomány, a két nagy ellenség megértéssel közeledhet egymáshoz. A monista bölcselkedést nem egy embernek az akarata teremtetta meg, hanem a szükség.

Az Isten fogalmát valamikor ezer esztendővel ezelőtt lerögzítették egy bizonyos alakban a terjedő kereszténység számára. Hogy az egyöntetűséget jobban megőrizték, a legélesebben körvonalozták ezt a fogalmat, megállapították keletkezését, lényegét, tevékenységét, hatásait és elmulhatatlanságát; mindezt oly erős korlátokkal, amelyeket bővíteni vagy megszorítani sem akkor, sem azóta nem lehetett, még akkor sem, mikor szükség volt rá.

Mert szükség lett volna rá! A ma élő emberek szellemétől végtelen messze esik életfelfogásból az ezer esztendővel ezelőtt élt emberek életfelfogása és a mai embernek már ideges az Isten fogalma, a mely telve van az ezer esztendő óta magával hurczolt exclusivitással, aszketizmussal és monopoliumokkal; a ma emberének lelke olyan istenség, — mondhatjuk olyan Isten után vágyik, amelyik meghagyja neki a hitet, de lebontja azokat a szűk korlátokat, amelyeket a vallás, a felekezet épített a minden vallás kiinduló pontját képező istenhívés köré.

Az istenhívés örök! De a vallás nem az. Mert az Isten, mint legfelsőbb és tisztán transzcendens hatalom megmarad, de a neve megváltozhat minden új vallás feltünésénél. Különítsük el élesre a hitet a vallástól és kimondhatjuk, hogy a vallás Istene halandó, a hit Istene az igazi Örökkévaló. Ezért követel minden vallás a híveitől elsősorban is feltétlen hitet.

Ennek az értelmezésnek a kapcsán *Ostwald*, az *energetika* elméletének feltalálója is helyet foglalhat a vallásalapítók között. Mert ő, amikor mindennek a létezését és továbbfejlődését az *energia* munkájának tulajdonítja, semmi mást nem tesz, mint új nevet ad az Istennek, hogy ennek a jogán széttörhesse azokat a korlátokat, melyek eddig az istenfogalmat oly szorosan zárták. Am megmarad monistának, az egyetlen kiinduló pont hívőjének, szemben a *dualistákkal*, akiknek meggyőződése megközelítőleg sem lehet annyira erős, mint a monistáké. Hiszen ha fel-

teszem, hogy a világ, mint okozat két oknak a folyománya, éppen olyan joggal mondhatja egy más valaki, hogy három vagy négy vagy még több oknak az okozata. Mennyivel hihetőbb az *egy ok* elmélete, amilyen az istenelmélet és a monizmus, ez a két testvér felfogás.

Akár a „ható erők,” akár az „erő megmaradásának” elve, hasonlóan a monizmushoz, felszabadítása az istenfogalomnak, *de sohasem megtagadása!*

„Az, a mi azok alatt az érzékelhető jelenségek alatt, amiket nekünk a mindenség felmutat, állandó marad, nem változva mennyiségében, de mindig változva alakjában, fölülmulja (transzcendálja) az emberi felfogást; — valami ismeretlen és megismerhetetlen hatalom, amit kénytelenek vagyunk határtalannak elismerni a térben és kezdet vagy vég nélkül valónak az időben.” (Spencer Herbert.)

Meghívó.

„Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegyesülete” folyó évi június hó 23-án délután 3 órakor a rimaszombati takarékpénztár tanácstermében tartja tisztújító és választó közgyűlést, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívom. — Rimaszombat, 1912. június 1-én.

Samarjay Jánosné, elnök.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Személyi hírek. *Podhraczký* István czimzetes püspök folyó hó 18-án városunkba érkezett s *Szemann* Endre prépost-plébános vendége volt. A káptalani helynök másnap, 19-én elutazott.

Gróf *Andrássy* Géza országgyűlési képviselő folyó hó 19-én délután *Spéczián* Gusztáv jószágigazgatóval együtt városunkban időzött s délután automobiljában *Betlérbe* utazott.

Dr. *Mészáros* István hivatalvezető kir. ügyész ma, 23-án kezdi meg öt hétig tartó szabadságidejét. Ez idő alatt a hivatalt *Penyigey* M. Lajos kir. ügyész fogja vezetni.

A postahivatal főnöke: *Bekény* Béla felügyelő e héten távozik városunkból s a hivatal vezetését egyelőre *Hermann* Vilmos posta- és táviratdatiszt veszi át.

Hivatalvizsgálat. A kassai kir. főügyész *Kurovsky* Ferencz folyó hó 17-én városunkba érkezett s mindjárt megkezdte a kir. ügyészség ügykezelésének vizsgálatát. Az új főügyész most első ízben végzi hivatalos vizsgálatát az itteni kir. ügyészségnél, melynek vezetése és ügykezelése kitünő kezekben van, s a főügyész, ki a vizsgálatot a legapróbb részletekre kiterjedő alapossgal az egész héten át végezte, bizonyára teljes meglepéssel és nyugodtan hagyta el városunkat. A kir. főügyész tiszteletére a bíróság tagjai minden este összejöttek s a fehérsztafoknál kedélyesen töltötték el az esti órákat. A vizsgálat befejezése után a főügyész teljes meglepédséget és elismerést fejezte ki és f. hó 21-én elutazott.

Távozó postafőnök. A helybeli m. kir. posta- és távirada hivatal főnöke: *Bekény* Béla felügyelő július—augusztus hónapokra a thurzófüredi postahivatal vezetésével ez idén is megbízatván, július 1-én átveszi ott a hivatalvezetést. Ugy értesülünk, hogy a hivatalos körökben nagy szeretetnek és becsülésnek örvendő hivatalfőnök, kihez a hivatal személyzete is őszinte szeretettel ragaszkodik, itteni állását nem is szándékozik többé elfoglalni, hanem Kassára való áthelyezését kérte. A hivatalában pontos, lelkiismeretes és ügybuzgó s a közönséggel szemben mindenkor előzékeny főnök távozásának híret őszinte sajnálattal veszik tudomásul, anynyival inkább, mert a távozó főnököt hivatalos ténykedésekben mindig az igazság és a közérdek vezette.

Áthelyezés. A kassai posta- és távirada igazgatóság *Siskovics* Mariska posta- és távirada kiadónót Rozsnyóról a helybeli posta- és táv. hivatalhoz helyezte át.

Távozó tanár. *Schwalm* Nándort, a helybeli főgimnázium jeles rajztanárát, a közoktatási miniszter a fentartó testület kijelölése alapján a pozsonyi ág. h. ev. főgimnáziumhoz nevezte ki. Így már a harmadik tanári állás vár betöltésre a rimaszombati főgimnáziumnál. Az új, nagyobb helyre távozó tanár a helybeli társadalomnak kedvelt alakja volt. Kívánjuk, hogy a határszélen jól érezze magát.

Esküvők. Dr. *Cziner* Miksa helybeli ügyvéd s a gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank ügyészének kedves és művelt leánya: *Irma* f. hó 27-ikén d. u. 1/2 órakor tartja esküvőjét a budapesti dohány-utcai izr. templomban dr. *Szenes* Alfréd balassagyarmati jóhírű fiatal ügyvéddel.

Dr. *Benyó* Gyula helybeli fiatal ügyvéd f. hó 15-én tartotta esküvőjét *Bélapátfalván Szabó* Gizikével, *Szabó* Antal egri szeminárium tótiszt kedves és művelt leányával. Az egyházi szertartást *Dutkay* Pál egri kanonok végezte.

Fligler Ferencz diósgyőri kincstári pénztáros a múlt kedden (június 18.) tartotta esküvőjét a rimaszombati róm. kath. templomban *Miskolc* Riza, volt fazekaszaluzsányi tanító-nővel, özv. *Miskolc* Istvánné kedves és művelt leányával.

Eljegyzés. *Blumenthal* Ármin helybeli lakos eljegyezte *Stein* Irénkét *Poprádfelkáról*.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter *Kandra* István rimaszombati adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tisztvére nevezte ki a szenicei kir. adóhivatalhoz, *Kandel* Sándor tasnádi lakost pedig ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká nevezte ki a rimaszombati adóhivatalhoz.

Erdészeti hír. *Török* Miklós m. kir. erdőgyakornok Nagyszebenből, a rimaszombati m. kir. erdőgondnoksághoz helyeztetett át.

Kerületi gyűlés. A kishonti alisperei kerület kath. papsága folyó hó 18-án tartotta évi gyűlését *Rimaráhón Széman* Endre prépost, esperes-plébános elnöklete alatt. A gyűlésen több, a kerület papságát érdeklő egyházi dolgot beszéltek meg. A gyűlés után *Barilla* János rimaráhói plébános vendégszerető házában ebéd volt, melyen a házigazda meghívására *Lukács* Géza alispán is jelen volt.

25 éves jubileum. Szép ünneplésben részesült f. hó 19-én a helybeli kir. p. ü. igazgatóság mellé rendelt számvevőség főnöke: *Bajdik* Endre számtanácsos. Az ünnepelt, a ki alig egy éve neveztetett ki Kassáról a rimaszombati számvevőség élére, e napon töltötte be 25 éves szolgálati idejét. Ebből az alkalomból a számvevőségi tisztviselők a délelőtti folyamán testületileg tisztelegtek az ünnepelnél és fejezték ki szerencsekívánataikat szeretett főnökükkel szemben; este pedig a Széchenyi-kert kioszkjában sikerült lakomát rendeztek tiszteletére. A lakomán részt vett a vármegyei tisztikar nagy részével *Lukács* Géza alispán is, továbbá a p. ü. igazgatósági és a kir. adóhivatali tisztviselők, valamint a járási számvevők is. Az első pohárköszöntőt *Lukács* Géza mondta, ki találó szép szavakban méltatta az ünnepelt főnök erényeit és érdemeit úgyis mint hivatali főnököt s úgy is mint embert. Azután felköszöntöket mondotak még *Madarász* Pál p. ü. tanácsos a kassai helyszínelési felügyelőség nevében üdvözölte pohárköszöntőjében az ünnepeltet. *Szabó* József p. ü. titkár a kir. p. ü. igazgatóság nevében, *Hajdú* Sándor adóhivatali segéd a kir. adóhivatal nevében, *Sándor* Dénes a j. számvevőségek nevében. Majd ismétlen *Lukács* alispán az ünnepelt nejét köszöntötte fel. *Somossy* Lipót számtanácsos *Wall* József számvizsgálót éltette, ki a rimaszombati számvevőségnek itt legrégebb tagja, mire *Wall* válaszolt és tisztársai egészségére üritette poharát. *Kubinyi* Bertalan vmegyei levéltárnok az ünnepeltet élteti; végül szerkesztőnk a barátság és a kedves összeövetel jelentőségére emelte poharát.

Selejtezés. A helybeli ménteleposztálynál ez idén a szokásos méntelejtezés augusztus hó 3-ikán fog megtartatni.

Áthelyezés. A pénzügyminiszter *Druska* Jarosláv pénzügyi számtiszt nagyrőcei és *Oláh* István pénzügyi számtiszt tiszavölgyi járási számvevőket saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

Halálozások. *Margulit* Gyula ajnácskői földbirtokos, ki nálunk széles körben ismert férfi volt, f. hó 14-ikén 54 éves korában Budapesten meghalt. Kiváló tevékenységet fejtett ki mint gazdasági író s mint gyakorlati gazda is jó hírnévnek örvendett. Vállalkozó szellemű, liberális gondolkozásu ember volt, kinek halála rokonsága és ismerősei körében őszinte részvétet keltett. *Margulit* Kálmán máv. ellenőr testvérbátyját gyászolja az elhunytban, kinek hült tetemeit Budapesten f. hó 16-ikán helyezték örök nyugalomra.

Vármegyénk egyik előkelő családját érte újabb gyász. Báró Ragályi Balassa Ferencz nővére, özv. Ragályi Gyuláné sógornője: csabacsüdi *Dókus* Ernőné szül. kiscsoltói Ragályi Ilona, Dókus Ernő cs. és kir. kamarás, a tiszáninneri ref. egyházkerület főgondnokának felesége f. hó 16-án Tátraszéplakon 53 éves korában boldog házassága 35 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Halála őszinte részvétet keltett. F. hó 18-ikán helyezték örök nyugalomra hült tetemeit Ragályon a családi sírboltban nagy részvét mellett.

Vályi Ferencz helybeli borbélyt mély gyász érte, amennyiben édes anyja: özv. *Vályi* Andrásné f. hó 19-ikén 84 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 21-ikén délután nagy részvét mellett ment végbe.

Tengely Ferencz ácsmester folyó hó 21-én hosszas betegség után 46 éves korában városunkban elhunyt. Temetése folyó hó 22-én nagy részvét mellett ment végbe.

Rozsnyón f. hó 14-ikén temették el nagy részvét mellett *Ruber* Vincze ny. r. kath. kántortanítót, ki 88 éves korában, nyugdíjaztatása 15-ik évében hunyt el. 25 évig tanított és köztestületben állott. Dr. *Ruber* József rozsnyói kórházigazgató atyját gyászolja az elhunytban.

Leányiskolai záróünnepély. A helybeli állami polgári leányiskola tanévzáró ünnepélye mult vasárnap délelőtt 11 órakor volt az iskola rajztermében. Az emelvényen helyet foglalt a tantestület s a növendékek a Hymnuszt *Matolcsy* Pál vezetésével elénekelték, mire *Máthé* Lilike polg. isk. növendék imát mondott s *Kárpáthy*né Kardos Jusztin igazgató tartalmas és nagy gonddal megírt jelentését olvasta fel. — Ebben referál a letolt tanév említésre méltó eseményeiről, a személyi változásokról, a tananyagról, a növendékek egészségi állapotáról, magaviseletéről és előmeneteléről. Majd elismerését és köszönetét fejezte ki mindazoknak, kik az iskola fejlődését és haladását közreműködésükkel előmozdították. Végül emelkedett szellemen intezett meleg szavakat az intézet kebeléből kilépő növendékekhez. A nagy figyelemmel hallgatott jelentés után *Adorján* Magda IV. oszt. növendék mondott szép búcsúbeszédet, előbb azonban a jutalmakat osztotta ki az igazgatónő a 15 kiváló növendék között. Jutalmkönyvet kapott az ipariskolai növendékek közül *Kovács* Emma, a IV. oszt. növendékek közül: *Grünmann* Aranka, *Grosinger* Renée, *Krausz* Elza és *Kolbay* Matild, a III. oszt. növendékek közül: *Cziner* Márta és *Veres* Emma, a II. oszt. növendékek közül: *Becser* Erzsébet, *Braun* Erzsébet, *Kármán* Katinka és *Musotter* Aranka; *Boros* Margit 20 koronát; az I. oszt. növendékek közül: *Ludvigh* Zsenka, *Major* Anna és *Vályi* Margit. A záróünnepély a szózat eléneklésével ért véget.

Bankett. Az érettségiző ifjuság bánték este vacsorát rendezett a városkertben, a melyre megjelentek tanáraik is és kedélyes estén búcsúztak a távozó növendékek tanáraiktól és egymástól.

Italmérési illetékek kivetése. Mindig örömmel és készséggel referálunk olyan tényekről, melyek felelősségteljes, nehéz hatáskör betöltésére hivatott egyének működésével kapcsolatban méltó elismerést provokálnak. Az illeték és általában az adókvetési munkálatok nem tartoznak ugyan a rokonszenves terrenek közé és e téren bajos dolog is babérokat aratni, mégis láttuk már, hogy a kincstár érdekeinek teljes megóvása mellett a közönség érdekeit is szolgálta a kincstár képviselője s

humánus gondolkodásával, előzékeny és körültekintő eljárásával az érdekeltek és a nagyközönség rokonszenvét és elismerését megszerezte magának. Most, az érvényben levő italmérési engedélyek után vettették ki 3 évre az illeték. A felszólamlási bizottság a beérkezett felelősségeket letárgyalta s ez alkalomból tartottuk időszerűnek a fentiek előre bocsátását, mert őszinte elismeréssel kell szólnunk *Szemann* Endre prépost plébános, bizottsági elnök és az előadó: *Szombath* György pénzügyi tanácsos lelkiismeretes és az előírt keretek közt méltányos eljárásáról s az egész bizottság munkásságáról. Meggyőződöttünk arról, hogy a bizottság felelőssége tudatában nagy figyelemmel volt az érdekelt engedélytulajdonosok valódi üzleti forgalmára, viszont azonban a kincstár jogos érdekeit is megóvta. A bizottság lelkiismeretes és körültekintő eljárása ugy az érdekeltek, mint a kincstár részéről csak elismerést és megelégedést válthatott ki, a miben nagy érdeme volt a bizottság kiválóan képzett és szigorú pontossága mellett igazságszeretetéről is ismert előadójának: *Szombath* György pénzügyi tanácsosnak, ki a pénzügy más ágazatában is szerzett nagy szaktudásának és korrekt magatartásának már több ízben fényes tanujelét adta.

Állatorvosi előléptetés. *Goldner* Ferencz nyustyai m. kir. állatorvost a földmívelésügyi miniszter a IX-ik rangosztályba léptette elő.

A vármegyei nyári kaszinó megnyitása. Örömmel adjuk közre, hogy a gyönyörű Széchenyi-ligetben a vármegyei nyári kaszinó helyisége f. hó 20-án lett ünnepélyesen megnyitva. A jelentőségteljes időpontban azok a boldogabb idők jutottak eszünkbe, mikor e helyen a régi lövész-egyesület szórakozott és rendezte a kedélyes összejöveteleket. Azóta nagyon megfogyott az emberek puskapora és kedve is nagyon megcsappant. Egy pár évig azután csak látogatott volt a tekepálya, mely a lövöldét felváltotta, de vagy 8 év óta az is pihent. Most azonban, mint egy felrobbant tüzes bomba gyújtotta fel újra a lelkeket s míg *Madarász* Pál és *Lokcsánszky* Endre a jó pörköltet kéverték, addig a fiatalság ugyancsak döntögette a tekepályán a fabábukat, az idősebb gárda pedig a kártya asztaloknál szórakozott. — Talán nem tévedünk, midőn azt állítjuk, hogy ennek az újraébredésnek az egyik fő oka abban az új szellemben keresendő, melyet az átszervezett kaszinó elnöksége igyekszik meghonosítani, s hogy *Marikovszky* Géza a helyiséget nagy gondal és finom izléssel újra parkirozta. Már d. u. 5 órakor körülbelül 80-an tag jelent meg s közöttük idegen vendégek is a nyári helyiségben s nyomban megkezdődött a szórakozás. Este 7 órakor tálták a pörköltet, mely minden tekintetben jól sikerült és jó borral enyhítették annak paprikás ízét. Azután a fiatalság újra folytatta a kuglizást, a társaság másik része pedig a késő éjjeli órákig a tűzhely mellett maradt és piromanikus kéjjel gyönyörködött a lobogó rőzse lángjában. A társaságban jelen voltak városunk vezető emberei is teljes számban és a tisztviselői kar kevés kivétellel. *Marikovszky* Géza után az elismeréssel és közönnettel kell adóznunk *Bornemisza* László főispánnak, *Samarjay* Jánosnak, *Fekete* Pálnak, dr. *Baksay* Dezső, dr. *Molnár* József és *Fodor* Jenőnek, kik részint kocsifuvarral, részint pedig kézimunkásokkal segítették a helyet parkiroztatni. Azonkívül *Kolbenhegy* Gyula hercegi erdőmesternek, ki szép fenyőcseméteket küldött a parkba. *Farkas* Zoltán, kerületünk képviselője személyesen jelen nem lehetvén, a következő szép sürgönyt küldötte: „Személyesen nem mehettem, lélekben veletek vagyok, tolmácsold a társaságnak üdvözetemet.” A sürgönytvevő *Marikovszky* Géza riadó éljenzés között olvasta fel a sürgönyt az asztalok mellett.

Toronyépítés. Az újraépítés alatt lévő helybeli ref. templom tornyán a munkálatok annyira haladtak előre, hogy a sisak felső része már be van deszkázva. Ha az idő nem fogja a munkálatokat akadályozni, a jövő hét vége felé valószínű, hogy a gömb és csillag is felkerül régi helyére. A kis tornyocskák kiszépeztve igen csinosan illeszkednek a négy méterrel magasabbra emelt toronyra.

A vármegyei kórházi bizottság f. hó 21-ikén *Lukács* Géza alispán elnöklésével

ülést tartott, melyen a jövő évi költségeliránzzal s egyéb a közkórházra vonatkozó ügyekkel foglalkoztak.

Változás a takarékpénztárnál. A rimaszombati Takarékpénztárnál, vármegyénk ezen elsőrangú pénzügyintézetének tisztviselő karában folyó hó 1-seje óta nagy változás történt, amennyiben a takarékpénztár régi érdemes pénztárosa: *Lengyel* Samu negyven évi elismerésre méltó, buzgó működés után nyugalomba vonult s a pénztárnoki teendőket *Vietórisz* Gyula könyvelő vette át. Könyvelőként *Moldvay* Bertalant alkalmazta az igazgatóság. — A nyugalomba vonult *Lengyel* Samu pénztárnok, társas életünk kedvelt, rokonszenves tagjának az ő megszokott helyéről való távozását mindenki őszintén sajnálja, mert ő hivatalát igazi ügyszeretettel, példás lelkiismeretességgel és pontossággal töltötte be. Kötelességtudó, igazságszerető, jellemes férfi, ki felelősségteljes pénztárnoki teendőit becsülettel végezte és méltán rászolgált az elismerésre. Mindenki — a ki a derék férfit ismeri — őszinte szívből kívánja, hogy a jól megérdemelt nyugalmat egészségben és megelégedetten még sokáig élvezze.

Elragadták a lovak. *Farkas* Zoltán országgyűlési képviselő fiát: a bravurlovás *Farkas* Balázs joghallgatót, f. hó 18-án Rimatamásfalván a mostan Oroszországból szállított két muszka trapper elragadta. A szerencsétlenség úgy történt, hogy az egyik ló hámfája leszakadt és a ló lábát verdesni kezdte, ettől a lovak megbokrosodtak s többé, a különben erős kezű ifju nem tudta hatalmában tartani az erős száju trappereket. Szerencse volt azután, hogy az óriási iramban a kocsit ketté szakadt és a kocsit leszakadt részével a már nagy veszélyben forgó ifju lemaradt. A lovak azután a kocsit elől részével elfutottak és egy kisebb árokba estek. Az ifjunak így nem történt semmi baja, az egyik ló azonban könnyebben megsérült.

Veszedelemes közlekedés. Városunk egyik legforgalmasabb pontján a Deák Ferencz utcájában csaknem komolyabb és súlyos következményekkel járó baleset történt f. hó 21-ikén este 1/2 10-kor, mikor egy itteni uriaszony atyja látogatása után haza akart menni, a járdán haladva az a kellemetlen meglepetés érte, hogy az uttestről a járdára hajtott lovak elütötték s aztán a kocsi a lovak közé csapott, mire ezek elszáguldottak. Nyomozzák, hogy ki volt okozója az ágyba került uriaszony sérüléseinek. Szomorú az is, hogy a város közepén rendőr ilyen helyeken és ilyen alkalomkor nem látható.

Vasutépítés. A Rimaszombat—poltári vasutvonal építése gyorsan halad, bár a területi viszonyok olyan nehéz helyzetet állítottak a vállalkozók elé, hogy az akadályok leküzdése igen nagy fáradsággal és költséggel jár. — Az Osgyán feletti alagut építése csak lassan halad, de a konturok már tisztán kivehetők s az osgyáni állomás helyén is a földmunkálat rohamosan halad. Az alagut 160 méter hosszú lesz s már 63 méter hosszan át van törve az alagut helye s ott az építési munkálatok erősen folynak.

Megölt gyermek. Csizben f. hó 19-én *Galovics* András ottani lakosnak — ki a fürdőtelep mellett lakik — feltűnt az udvaráról áramló irtózatossá büz s ennek oka után kutatva, a pöczegödörben egy feloszlásnak indult csecsemő hullájára akadtak. A nyomozás megindult s kiderült, hogy *Gacs* Lina kecsöli születésű 26 éves szakácsné, ki ott egyik fürdővendégnél szolgált, f. hó 16-án este átment a Galovics udvarán levő illemhelyre, megszülte gyermekét és bedobta a pöczegödörbe. F. hó 19-ikén este elfogták a csendőrök a bűnös szakácsnét s a rimaszécsi kir. járásbírósa a csecsemő hullájának boncolását elrendelte, melyet f. hó 19-én dr. *Zehery* István kir. törvényszéki orvos és dr. *Molnár* Ferencz orvos végeztek.

Gyanus haláleset. Ágostonlakon f. hó 17-én *Tomcsik* Istvánné Kohár Mária urával együtt egy keresztelőn volt, s ott nagymennyiségű pálinkát fogyasztottak el, miközben többször nézeteltérés volt közöttük. Este hazafelé indultak, de a férj állítása szerint utközben az asszony elmaradt s betért rokonához *Sevcz* Andrásnéhoz, másnap az asszonyt halva találták. A nagyrőcei kir. járásbírósa a vizsgálatot megindította s folyó hó 20-ikán a boncolás megtörtént.

Ügyészségi megbizott. A magy. kir. igazságügyminiszter dr. *Pasteiner* Endre rosznyói ügyvédet a rimaszombati kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottá nevezte ki.

Évzáró ünnep a főgimnáziumban. A helybeli egy. prot. főgimnázium a múlt vasárnap délelőtt tartotta évzáró ünnepét, a melyet az idén szokatlanul ünnepeisé tette az a körülmény, hogy *Bodor* István nyugalomba vonuló tanárt elbucszuttatta az intézet. Délelőtt 11 órakor vonult a tornacsarnokba az ifjuság, a tanári kar, az igazgató-tanács szép számmal megjelent tagjaival és nagyszámu vendég. A záróünnep a „Jövel Szentlélek” kezdetű énekkel nyílt meg, majd *Czinke* István vallásánár adott hálát az Egek Urának a vett kegyelmekért. Ezután *Veress* Samu dr. igazgató jelentésében behatóan ismertette az év eseményeit, az ifjuság előhaladását és minden téren tapasztalt állapotát, továbbá kihirdette a jutalmakat nyert tanulók neveit. Végül *Bodor* István tanárhoz, az intézet Nesztorához fordult és megható, szép szavakban bucsuzott el attól a férfiutól, a kinek munkássága összeforrott ez intézettel 4 évtizednél hosszabb ideig. Az igazgató-tanács nevében *Medveczky* Sándor társelnök üdvözölte az elismerés hangján az ünnepelet, a kinek a jól megérdemelt nyugalomban is a Mindenható áldását kívánja. Erdemait az intézet sohasem fogja feledni, hiszen kitörülhetetlenül bevészte azokat az intézet történetébe és szellemébe, a mely vallásos és hazafias volt mindig. — A tanulók nevében *Geduly* Árpád érettségiző üdvözölte az ősz tanárt, a kinek ezüst babérkoszorút nyújtott át emlékül utolsó tanítványai nevében. Az üdvözlésekre *Bodor* István könnyekig meghatva válaszolt, megköszönvén kartársai és felettes hatósága beléje helyezett bizalmát és elismerését, — a tanuló-ifjuságnak pedig még egyszer szívére kötötte, hogy ne feledje az életben azokat az elveket, a melyekre tanította őket. Az ünnep a himnusz eléneklésével záródott.

Erettségi. A múlt hét 4 első napján folyt le az érettségi szóbeli vizsgálat a rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban *Hronyecz* József tiszai ág. h. ev. egyházker. püspöki titkár elnöke alatt. A kormányt *Wallentinyi* Samu dr. eperjesi főgimn. tanár képviselte. Az igazgató tanács *Simon* Mihály ref. lelkészt küldötte ki. Az ifjak előmenetelét a bizottság különös jó akarattal és körültekintő méltánnyal bírálta el és így az eredmény nagyon kedvezőnek mondható. Jelesen érettek 3 ifju: *Csernay* László, *Falva* Gusztáv és *Stech* Géza, jól érettek 13, egyszerűen érettek 16, — egy tárgyból elégtelen s így szeptemberben javíthat 2, — egy tanuló görögül tett sikeres pótló érettségét. Így az osztályból a VIII. osztályvizsgálaton elmaradt 3 tanulóval együtt 5 nem ment át a végső retortán, a mi kedvező eredménynek tekinthető. Az elnök és a kormány-képviselő látogatást tettek közéletünk vezetőinél s az igazgató tanács elnökeinél.

Lévárt fürdő állandó vendégeinek névsorában következőket találjuk: *Hönsch* Ede bányatanácsos Putnok, *Hönsch* Árpád bányai igazgató Ötösbánya, Dr. *Demény* Gyuláné Verebely, Dr. *Masszy* Jánosné Aranyosmarót, Dr. *Sándy* János és neje *Wien*, (öfelsege személye körüli minisztériumból), *Pekarik* Tamás és neje *Zólyombrézó*, *Várhutai* Jenő Orsova stb. stb.

Mulatság. A helybeli Polgári Olvasókör folyó hó 30-án vasárnap délután 4 órakor a Széchenyi kertben jótékonycélú táncmulatságot rendez. Belépti-díj 1 korona 20 fillér.

Temetkezési egylet. A Polgári Olvasókör védnöksége alatt álló temetkezési egylet választmánya múlt vasárnap délelőtt id. *Rábely* Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen több új tagot vettek fel s a folyó ügyek nyertek elintézt.

Halálos baleset. Az egyesült gömöri magnezit gyárak nyustyai telepén f. hó 18-ikán délután halálos végű baleset történt, amennyiben *Nagy* Béla 29 éves gyári munkás, két gyermek atyja, kit saját vigyázatlansága folytán a szíjj elkapott — a hengerfalom közé esett s összevissza zúzva nyomban meghalt. A bíróság mindjárt másnap kiszállott a helyszínére nyomozás végett, de miután sem más gondatlansága, sem bűncselekmény nem forgott fenn, a boncsolás mellőztetett.

Adomány. *Blau* Vilmos és neje 25 éves házasságuk évfordulója alkalmából száz koronás alapítványt tettek a „Rimaszombati izr. Nőegylet” javára. A nemes szívi adakozóknak ez uton is hálás köszönetet mond az Elnökség.

Gyűlés és hangverseny. Putnokon holnap folyó hó 24-én a vármegyei általános tanító egyesület évi rendes közgyűlése alkalmából az állami elemi iskola nagytermében *Fodor* Gitta, *Szoffer* Alice, *Szűcs* Jolánka, *Lichtmann* Lenke, *Simko* Gézané, *Törköly* László, *Klenics* Barnabás és a helyi vegyeskar közreműködésével a putnoki Napközi Otthon és a vármegyei Tanítók Háza javára hangversenyt rendeznek, mely után táncmulatság lesz. Ugy halljuk, hogy úgy a tanító gyűlésre, mint az érdekesnek ígérkező koncertre sokan készülnek.

Bevonulás. A helybeli menteleposztály legénysége a mén-állománnyal együtt a fedezettési állomásokról e hó végén vonul be s a négy hónapi pihenő és esend után július hó első napjaiban már megkezdődik az élénkebb élet a ménlepepen.

Felülfizetés. Lapunk múlt számából tévedésből kimaradt, hogy *Fölföldi* Ottmár jegyző a Bánrévén tartott műkedvelő előadáson 6 koronát felülfizetett.

Városok segélyezése. A városok fejlesztéséről szóló törvényjavaslat szerint az állampénztártól évenként államssegélyként: *Rimaszombat* rend. tan. város 20000 koronát, *Dobsina* 11000 koronát, *Jolsva* 14000 koronát, *Nagy-rőcze* 11000 koronát, *Rozsnyó* 14000 koronát fog kapni.

Katonai hírek. A wieni hadi iskola 10 hallgatója tartózkodott 8 napig városunkban egy vezérkari őrnagygyal abból a célból, hogy itt és a vidéken tereptelvételeket eszközöljenek. Minden második nap kirándultak valahová és térképezést végeztek, közben pedig a Tompa-szálloda éttermében a d. e. folyamán az őrnagy formális iskolai előadást tartott velük. Örömmel közöljük, hogy a hallgatók között volt egy m. kir. honvédtőhadnagy és egy hadnagy s hogy a többi hallgatók is jó részben magyar születésű tisztek voltak. Ily körülmény folytán reményünk van arra, hogy vezérkarunkban mielőbb már sok magyar fiu lesz. — A mai napon pedig Dobsinára érkezik 4 tábormok, 17 törzstiszt, 2 főtiszt és 26 legény harcászati gyakorlatok megtartása céljából.

Választmányi ülés. Az Otthon társas-kör választmánya folyó hó 19-én *Gaál* Emil elnöklésével ülést tartott, melyen elhatározták, hogy július hó 6-án a Széchenyi kertben társas vacsorát rendeznek, s az ősszel rendezendő hangversenyre az előkészületeket a nyár folyamán megindítják.

Gyermek színelőadás. A likér-kohótelepi elemi népiskola ma 23-án a tisztí kaszinó nagytermében a Gömör-Kishontvármegyei Tanítók Internátusa javára gyermek színelőadást rendez, melyen előadják az „Álom az erdőben” című egy felvonásos színművet s azonkívül ének és szavaltat is lesz.

Állami munkásjutalom. A kereskedelmi miniszter hat, egyenként 100 korona jutalom és elismerő oklevélből álló kitüntetést szokott évről-évre adományozni a kamarai kerület ipari segéd munkásai számára. A kamara múlt ülésén jutalomra méltónak találta és a miniszternek ajánlja *Gál* Pált, a *Heinzelmann*-féle vasgyár bányatársulat híznyóvízi gyártelepén alkalmazott munkást, ki 45 év óta mint lakatos működik ott.

A csontokról és a kegyeletről. Szomorú látvány, mint kerülnek elő a csatornázás üregeiből a törvényesek felé az ott porladó holtak megbolygatott csontjai, a Mórás-család sirboltját pedig áttörték és kilátszanak a boltzatok alól a koporsók és csontok. Hogy előkerülnek a csontok, arról nem tehet a tervező mérnök és az ásó munkás, de a csontokkal több kegyelettel illenek bánni, ne gurigázzanak emberi koponyákkal az utcagyerekek. A város bizony gondoskodhatnék arról, hogy volt polgárainak porló csontjai több kegyeletben részesüljenek.

Zárlatfeloldás. Rimaszombatba — mint a városi tanács jelenti — úgy a heti-, mint a havi- és országos vásárookra *vészmentes helyekről* a sertés és mindenféle állat felhajtható.

Külön értesítés helyett!

MARGULIT KÁLMÁN m. kir. államasuti ellenőr fájdalomtól lesújtva bánattört szívvel jelenti az összes rokonság nevében, hogy bátyja:

Margulit Gyula

ajnácskői földbirtokos és közgazdasági író a legjobb testvér és rokon, Budapesten f. hó 14-én, tevékeny életének 54-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Kedves halottunkat 1912. évi június hó 16-án vasárnap d. e. 1/2 12 órakor a rákoskereszturi izr. temető halottas házából kísértük örök nyugalomra.

Budapesten, 1912. évi június hó 15-én.

Nyugodjék békében!

Dráma az Oczeánon czímmel egy könnyű modorban tartott fantasztikus zongora ábrándot írt a jó nevű zeneszerző „Hetényi Heidelberg Albert” a borzalmas „Titanic” katasztrófa emlékére. A jellemzőleg találon aláfestett zenében betétképen van beillesztve az a *Fejes* István reform. püspök megható verseire írt hírneves chorál „Közelebb hozzád Istenem, közelebb, közelebb,” melyet a süllyedő hajó hősies megtartású zenekara az utolsó percekig játszott. — A diszes czimlapu zenemű ára 2 korona és *Klökmer* Ede budapesti zenemű kiadó kiadványa.

Építkezés. A vármegyei közkórház kibővítésének építési munkálatait a vállalkozó *Lenkey* György e héten megkezdte. A kórház négy új helyiséget nyer a kert felé eső szárnyak meghosszabbítása által és pedig két földszinti és két emeleti szobával lesz az épület megnagyobbitva. A Hunyady-utca felé eső részen egy emeleti és egy földszinti, a vármegyeháza felé eső részen egy emeleti szoba a betegek elhelyezésére fog fordíttatni s utóbbi részen egy földszinti helyiséget nyernek az ápolónők. A kórház ágyainak száma az új építkezés folytán huszszal fog szaporodni. Az építkezés 40000 koronába kerül s a helyiségeknek folyó év őszére teljesen készen — rendeltetésüknek átadva kell lenni.

Eladó.

Egy alig használt három lóerős

motor-kerékpár

teljesen új felszereléssel, új gumikkal olcsón eladó. — Megtekinthető: **özv. ENYEDI MIKSÁNÉ** óra-, ékszer-, varrógép-, kerékpár- és tájték-áru üzletében **RIMASZOMBAT.**

Nyugtázás. Hálás köszönettel nyugtázzuk az ipartestületi nyugdíj egyesület „árvalap”-ja javára ujabban befolyt következő adományokat: Dr. *Csernay* Dániel és neje 10 kor., *Fischer* Berta és *Glückstahl* Gyula 2—2 kor., *Soós* Gyuláné gyűjtő-ívén: *Soós* Gyuláné 5 kor., *Králik* Józsefné 1 kor., *Tóth* Istvánné, özv. *Káposztás* Istvánné és *Mikó* Lászlóné 40—40 fill., összesen: 7 kor. 20 fillér. *Braun* Gyuláné 2 kor., *Melczér* Viktoráné 1 kor., *Perecz* Béláné 2 kor. — *Kóhn* Adolfné (keresk.) gyűjtő-ívén: *Schlesinger* Albert 2 kor., *Szekeres*, S. *Langer*, *Hirsch* Mór és *Kóhn* Adolfné 1—1 kor., G. H. 50 fill., *Weinberger* N. és többen 2 kor., összesen: 8 kor. 50 fill. *Özv. Koreny* Józsefné 2 kor., *Tornaljai* Takarékpénztár 10 kor., *Kozma* Imréné 2 kor. — *Tóth* Istvánné gyűjtő-ívén: *Jelínek* Bertalan, *Kardos* Mihály, *Kiss* József és *Ney* Lajos 1—1 kor., *Kolben* Ernőné és *Rendig* Giza 60—60 fill., *Tóth* István, *Csordás* János, *Pollák* Lipót, N. N., *Kóhn* Adolfné, *Reik* Béla 50—50 fill., *Soós* Gyula, *Wirtschaffner*, *Jeszenszky* Samu, *Krausz* Bernát, *Szabó* Jánosné, *Banyák* Istvánné, *Várady* Pálné, *Lusztig* Aranka és özv. *Tóth* Józsefné 40—40 fill., özv. *Mindszenty* Bertalané, *Blumenthal* L. né, özv. *Baffy* Jánosné, *Wankovits*, T. F., *Turóczy* Mihályné és *Hagetter* Lajos 20—20 fill., többen 1 kor. 70 fill., összesen: 14 kor. 90 fillér. Előzőleg nyugtázott összeg 653 kor. 7 fill., összesen 716 korona 67 fillér. *Id. Rábely Miklós*, elnök. *Id. Rónay Gyula*, titkár.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Rimaszombat és vidéke vevőközönségét, hogy kárpitos, paplanos és díszítő műhelyemet Koháry-utca 27. szám alól **május hó 1-től Rákóczi-ut 22. szám** alá — a régi gimnázium épületébe — helyeztem át; valamint tudatom azt is, hogy a „Rimaszombati Szövetkezett Asztalosok Butorraktárába” cégtársul beléptem, miért is módomban van az igen tisztelt vevőközönségnek a legmeszebbmenő igényeit is kielégíteni.

Szíves pártfogást kér:

Izsák Sándor,

kárpitos, paplanos és díszítő.

7-10

Hirdetmény.

2288—1912. Tan. szám. — A rimaszombati magyar királyi állami **gazdasági altiszt-képző iskolát** (azelőtt Földműves Iskola) végző rimaszombati illetőségű ifjak részére a városunk által létesített három, egyenként 300 koronás alapítványi hely elnyerésére pályázatot hirdetünk.

A pályázók tartoznak a betöltött 22-ik életévüket születési anyakönyvi kivonattal, elemi iskolai képzettségüket elemi iskolai bizonyítvánnyal, erős, egészséges testalkatukat hatósági orvosi bizonyítvánnyal, büntetlen előéletüket, rimaszombati illetőségüket és vagyoni állapotukat, erkölcsi, illetőségi és szegénységi bizonyítvánnyal igazolni. — Kiszolgált katonák előnyben részesülnek.

A fentiek szerint felszerelt kérvények Rimaszombat rendezett tanácsu város tanácsához czimezve, legkésőbb **folyó évi augusztus hó 16-ikáig** nyújtandók be a város iktató hivatalához.

A tanfolyam október hó 1-én kezdődik és 1 és fél évig tart.

Rimaszombat, 1912. évi junius hó 10-én.

1-3 **Dr. Kovács,** polgármester.

5 szobás lakás mellékhelyiségekkel a főtér közelében, esetleg részben

BOLTHELYISÉGGÉ

átalakítva, november hó 1-re kiadó.

:-: Értekezni lehet: s-
Marikovszky Géza urnál Rimaszombat.

Hirdetmény.

373. szám. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvényzikk 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci királyi törvényszéknek 1912-ik évi 2337. számú végzése következtében dr. Barta Jenő ügyvéd által képviselt Birnbaum Márkusz javára 289 korona 54 fill. s jár. erejéig 1912. évi február hó 13-án fogatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 953 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: szoba-butorok, lóra való hám, zsákok, fonal, vásznak, kender, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 79/3. számú végzése folytán 266 korona 54 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen — korona — fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Dobóczán alperesnél leendő megtartására **1912. junius 27-ik napjának** délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszécs, 1912. junius hó 14.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Férfi-, női- és gyermek
SANDAL- ÉS KNEIP-
cipők kaphatók
Kovács Zsigmond-féle czipő-üzletben
Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8. 2-*

Válogatott „spanyol meggyet“
julius elejétől,

magvaváló „őszi baraczkot“

augusztus közepétől 5 kilós postakosarakban 3 K 50 fillérért szállítanak:

HIBJAN SÁMUEL utódai

Nyiregyháza. 2-3

Pályázati hirdetmény.

A Tornaljai Takarékpénztár Igazgatósága

első könyvelői állásra

pályázatot hirdet.

Pályázhatnak felső kereskedelmi iskolát végzett, katonai kötelezettségüknek eleget tett, hosszabb pénzügyi gyakorlatot és teljes mérlegképességet igazolni tudó, oly pénzügyi tisztviselők, kik a pénzügyi minden ágában kellő jártassággal bírnak.

Javadalmazás évi 2400 korona törzsfizetés, természetbeni lakás és az igazgatóság által megállapítandó jutalom. A törzsfizetés 2 évenként 200 koronával 4000 koronáig emelkedik.

A megválasztott könyvelő tartozik 2000 korona óvadékot letenni.

A pályázati kérvények eredeti okmányokkal vagy közjegyzőileg hitelesített másolatokkal felszerelve **1912-ik évi julius hó 1-éig** nyújtandók be.

Az állás legkésőbb szeptember hó 15-én elfoglalandó.

Tornalján, 1912. junius 15.

A Tornaljai Takarékpénztár Igazgatósága.

!! FIGYELEM !!

a legpontosabb órák,
a legszebb ékszerek
VALASZKAY REZSŐ nél
Rimaszombatban kaphatók.

A Dobsinai Jégbarlang Igazgatósága

egy magyar és német nyelvben teljesen jártas barlangvezetőt keres.

Feltételek és bővebb felvilágosítások

Fejér Endre bérlnél tudhatók meg.

1-2

Eladó ház.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz-utca 11-ik szám alatti ház, a melyben egy igen jó forgalmu

MÉSZÁROS ÉS HENTES-ÜZLET

van, azonnal eladó, esetleg a teljes felszerelés- és berendezéssel **bérbe** is kiadó. — Venni vagy bérelni kívánók értekezhetnek ugyanott bármikor a tulajdonos:

Szabó István

mészáros- és hentes mesterrel. 5-*

JELLENLEC
LEJÓBB TAKAREKTŰZHELYEKET
GYARTJA!
HLOZEK JÁNOS CÉG
RIMASZOMBAT TELF. 47
ANAGYHATÁKANTAS NAGY
50/T ŰZLELO
KÉPES ARJEGYZEK INGYEN

Tanulóul

egy 13-14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kitógástalanul olvasni tud — **nyomdász-tanulóul**; továbbá egy másik 13-14 éves fiú — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe. — Ugyanott **tanulóleányok** fizetéssel a géphez és könyvkötészetben szintén felfogadtatnak.

HELYBELIEK ELŐNYBEN RÉSZESÜLNEK.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi földmivvelésügyi Miniszter 70085—912. számú rendeletére, a **putnoki m. kir. kertgazdasági tanszék részére építendő tanítói lak** összes építő munkáinak biztosítására a m. kir. gazdasági műszaki hivatal nyilvános versenyárgyalást hirdet.

1. A versenyárgyaláson részt vehetnek mindazon hazai vállalkozók és iparosok, a kiknek iparuk önálló üzésére hatósági engedélyük van. Mindazon vállalkozók és iparosok, a kik a m. kir. gazd. műszaki hivatal által még ismeretlenek, tartoznak iparuk önálló üzésére vonatkozó jogszabályukat, illetőleg képességüket az illetékes kereskedelmi- és iparkamara útján igazolni.

2. Ajánlat csak az összmunkára tehető.

3. Ajánlat és ajánlati költségvetések csak az eredeti úrlapokon állíthatók ki.

4. Az építési munkának a megajánlott összegárak alapján kiszámított végösszege az ajánlatban számokkal és betűkkel irandó ki.

5. Az ajánlathoz becsatolandó az ajánlati összeg 5 százalékának, mint bánatpénznek a magyar királyi állampénztárnál vagy valamely magyar királyi adóhivatalnál történt letételt igazoló pénztári nyugta, vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolata. Készpénz és értékpapírból álló biztosíték az ajánlathoz nem mellékelhető.

6. Lepesételt, sértetlen borítékba elhelyezett és szabályszerűen bélyegelt ajánlatok **folyo évi július hó 4-én délelőtt 11 óráig a m. kir. gazdasági műszaki hivatalhoz (Budapest, V., Zoltán-u. 6.)** nyújtandók be, hol az ajánlatok ugyanaz nap déli 12 órakor nyilvánosan felbontatnak.

7. A fenti kikötéseknek meg nem felelő, vagy elkésve érkezett, valamint távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

8. A magyar királyi földmivvelésügyi Miniszter tentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhat, esetleg valamennyit mellőzheti.

9. Az építkezés legkésőbb f. évi július hóban megkezdhető és f. évi december hó 15-ig teljesen befejezendő.

10. A tervek, szerződési tervezet, általános

és részletes feltételek a magy. kir. műszaki hivatalban (Budapest, V., Zoltán-u. 6.) és a m. kir. kertgazdasági tanszék vezetőségénél Putnokon a hivatalos órák alatt betekintheők.

Ezen hivatalokban vehetők át az ajánlati és költségvetési úrlapok is.

Budapest, 1912. június 12.

Gazdasági műszaki hivatal.

Vizvezeték és csatornázást

jutányos részletfizetés mellett készít **HLOZEK JÁNOS** épület-műlakatos és vizvezeték berendezési vállalkozó **RIMASZOMBAT.** : - : **Telefon: 47. szám.**

Terveket, részletes költségvetéseket díjtalanul készítik. — Berendezési tárgyakból állandó nagy mintaraktárt tartok, melyek bármikor megtekintheők. — Jó és szolid munkáért a legmesszebb menő garanciát vállalok. — Szíves érdeklődésüket várva maradtam

teljes tisztelettel:

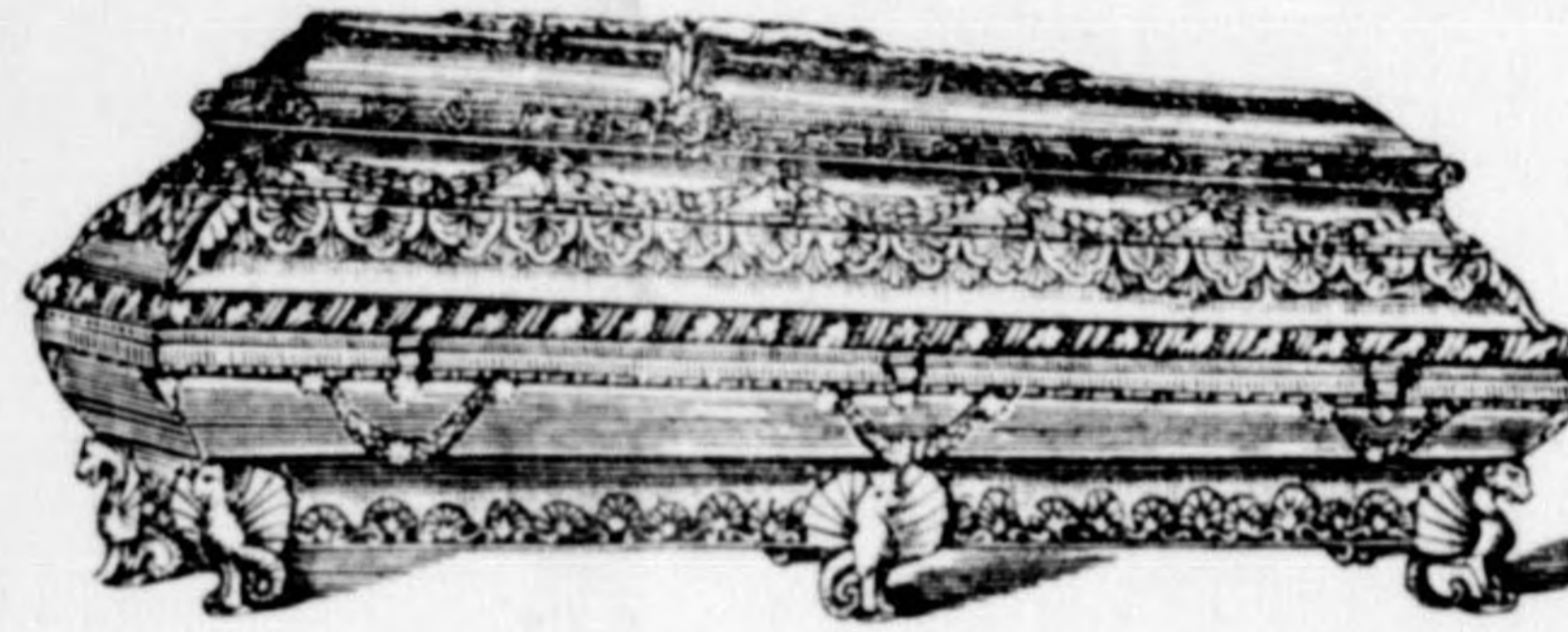
HLOZEK JÁNOS.

ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

11— **TEMETKEZÉSI VÁLLALATA**

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szíves tudomására hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-u.**

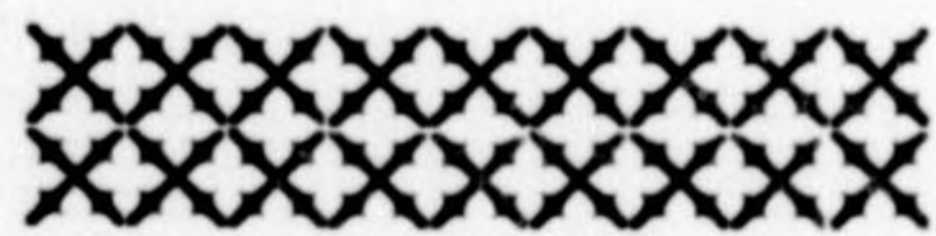

„**ZSUFFA**“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindentéle **érc- és fakoporsókból,**

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekből, minéltogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen diszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes

teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalhatom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.

**Ajánlják a legujabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern be-
:: rendezésü ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett**

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészetete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragcédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legujabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.